

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΜΥΘΟΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟ. 27 · ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ≈ 1
ΛΕΠΤΑ

Οι Τυφλοί και ο Ελέφαντας

*Παραβολή αποδιδόμενη στη βουδιστική παράδοση (Titttha Sutta,
Udāna 6.4)*

Οκτώ σοφοί, ένας ελέφαντας, και οκτώ διαφορετικές αλήθειες.

Σε ένα χωριό της Ινδίας ζούσαν κάποτε ένας μαχαραγιάς και οκτώ σοφοί άνθρωποι, που όμως ήταν τυφλοί.

Οι κάτοικοι του χωριού τούς σέβονταν και συχνά ζητούσαν τη συμβουλή τους. Οι οκτώ τυφλοί σοφοί άκουγαν προσεκτικά, άγγιζαν, μύριζαν και πρόσεχαν λεπτομέρειες που οι άλλοι προσπερνούσαν. Έτσι είχαν μάθει πολλά για τον κόσμο.

Ένα ζώο όμως τούς γοήτευε περισσότερο: ο ελέφαντας, ένα ζώο που στην Ινδία το τιμούσαν ιδιαίτερα.

Κανένας τους δεν είχε αγγίξει ποτέ έναν.

Μια μέρα, έφτασε στο χωριό ένας ελέφαντας — δώρο για τον μαχαραγιά από έναν γειτονικό άρχοντα.

Τα βαριά του βήματα έκαναν τη γη να τρέμει ελαφρά. Τα παιδιά έτρεξαν στην πλατεία και οι μεγάλοι βγήκαν από τα σπίτια τους.

«Ένας ελέφαντας! Ένας ελέφαντας!»

Ο μαχαραγιάς φώναξε τότε τους οκτώ σοφούς.

«Τόσα χρόνια ακούτε να μιλούν για τον ελέφαντα», τους είπε. «Σήμερα βρίσκεται μπροστά σας. Πηγαίνετε και αγγίξτε τον. Ο καθένας σας ένα διαφορετικό σημείο. Και μετά ελάτε να μου πείτε τι είναι.»

Οι οκτώ σοφοί πλησίασαν το τεράστιο ζώο.

Ο πρώτος ψηλάφησε το κεφάλι. «Ο ελέφαντας είναι σαν μια μεγάλη στάμνα», είπε.

Ο δεύτερος άγγιξε το αυτί. Το αυτί κουνήθηκε και τον χτύπησε απαλά στο πρόσωπο. «Σαν μια τεράστια βεντάλια», είπε γελώντας.

Ο τρίτος βρήκε τον χαυλιόδοντα. «Σαν σιδερένια ράβδο», είπε. «Σκληρός, κρύος και μυτερός.»

Ο τέταρτος έπιασε την προβοσκίδα. Εκείνη τυλίχτηκε για λίγο γύρω από το χέρι του. «Σαν κοντάρι», είπε.

Ο πέμπτος ακούμπησε το πλευρό. «Σαν σιταποθήκη», είπε. «Πλατύ και ζεστό.»

Ο έκτος αγκάλιασε ένα πόδι, μα τα χέρια του δεν έφταναν να το κυκλώσουν. «Σαν κολόνα», είπε.

Ο έβδομος άγγιξε τα καπούλια. «Σαν γουδί», είπε.

Ο όγδοος βρήκε την ουρά. «Σαν γουδοχέρι», είπε.

Ο μαχαραγιάς τούς κάλεσε όλους μπροστά του. «Πείτε μου λοιπόν», είπε. «Τι είναι ο ελέφαντας;»

Και τότε άρχισε ο καβγάς.

«Στάμνα!» «Βεντάλια!» «Σιδερένια ράβδος!» «Κοντάρι!» «Σιταποθήκη!» «Κολόνα!» «Γουδί!» «Γουδοχέρι!»

Οι φωνές δυνάμωναν. Κανένας πια δεν άκουγε τον άλλον. Ο καθένας ήταν βέβαιος πως είχε αγγίξει τον αληθινό ελέφαντα και πως οι υπόλοιποι είχαν κάνει λάθος.

Ο μαχαραγιάς τούς άκουσε για λίγο.

«Και είστε όλοι βέβαιοι πως αγγίζατε ολόκληρο τον ελέφαντα;»

Καμία απάντηση δεν ακούστηκε.

«Τότε κάντε κάτι ακόμη», είπε ο μαχαραγιάς. «Αλλάξτε θέσεις. Ας αγγίξει ο καθένας αυτό που άγγιξε κάποιος άλλος.»

Οι σοφοί ξαφνιάστηκαν. Ύστερα άλλαξαν θέσεις.

Αυτός που είχε πει «στάμνα» βρήκε τώρα το πλευρό. Αφησε τις παλάμες του ακίνητες πάνω του.

Ανέβηκε.

Κατέβηκε.

Ανέβηκε πάλι.

«Αναπνέει», ψιθύρισε. «Η στάμνα μου αναπνέει;»

Αυτός που είχε πει «κολόνα» βρήκε τώρα την προβοσκίδα. Και η προβοσκίδα τον ψηλάφισε κι εκείνη. Του πέρασε πάνω από τον ώμο, του φύσηξε στο χέρι, του τράβηξε το μανίκι και ύστερα το άφησε.

Ο σοφός τράβηξε το χέρι του απότομα. Ύστερα το ξανάπλωσε.

Αυτός που είχε πει «σιδερένια ράβδος» βρήκε τώρα το αυτί. Ήταν λεπτό σαν φύλλο και ζεστό. Κουνήθηκε μέσα στα χέρια του. «Κουνιέται», είπε μόνο.

Αυτός που είχε πει «γουδοχέρι» βρήκε τώρα το γουδί. Και αυτός που είχε πει «γουδί» βρήκε το γουδοχέρι. Έμειναν και οι δύο σιωπηλοί. Δεν ήταν αυτό που περίμεναν.

Ο τελευταίος, εκείνος που είχε μιλήσει με τη μεγαλύτερη σιγουριά για το «κουντάρι», βρήκε τώρα τη μεγάλη πλευρά του ζώου. Την ψηλάφησε αργά. Πιο αργά αυτή τη φορά.

Ύστερα είπε: «Όλοι μας αγγίξαμε κάτι αληθινό.»

Κανείς δεν μίλησε.

«Αλλά κανείς μας δεν άγγιξε όλον τον ελέφαντα.»

Οι οκτώ σοφοί έμειναν σιωπηλοί.

Ο μαχαραγιάς τους πλησίασε. «Τότε ποιος είχε δίκιο;» ρώτησε.

Κανείς δεν απάντησε αμέσως.

Ύστερα ένας από τους σοφούς είπε: «Ίσως κανείς μας μόνος του.»

Ο μαχαραγιάς έμεινε για λίγο σιωπηλός. Ύστερα γύρισε προς τον ελέφαντα. Άπλωσε το χέρι του. Και τον άγγιξε για πρώτη φορά.

Οι οκτώ σοφοί άπλωσαν κι εκείνοι τα χέρια τους.

Και ο ελέφαντας στεκόταν ήσυχος ανάμεσά τους.

Σημείωμα πηγής: Βασισμένο στη βουδιστική παραβολή Tittha Sutta (Udāna 6.4, περ. 500 π.Χ.), όπου ο βασιλιάς δείχνει σε κάθε τυφλό ένα διαφορετικό σημείο του ελέφαντα. Η σκηνή της αλλαγής θέσης και το κλείσιμο με τον μαχαραγιά είναι νεότερη σύνθεση, όχι μέρος της αρχαίας πηγής.

Τα παραμύθια και οι μύθοι υπάρχουν για να ταξιδεύουν. Μπορείτε να μοιραστείτε αυτή την ιστορία, διατηρώντας πάντα την πηγή της: paramythoupoli.gr